

Η ερμηνείηση

Ιστορικά η **ερημοποίηση** είναι ένα φυσικό φαινόμενο που λαμβάνει χώρα εδώ και χιλιάδες χρόνια. Ο Πλάτων αναφέρεται έμμεσα σ' αυτό το φαινόμενο στον «Κριτία», όπου περιγράφει τους γυμνούς λόφους της Αττικής, οι οποίοι κάποτε αποτελούσαν δασική περιοχή. Περιγράφει πολύ χαρακτηριστικά την υποβαθμισμένη γη, τονίζοντας: «Αυτό που τώρα απέμεινε, σε σύγκριση με αυτό που υπήρχε κάποτε, μοιάζει σαν το σκελετό ενός άρρωστου άνδρα με όλο το λίπος και τη σάρκα της γης να έχει εξαφανιστεί και να έχει απομείνει ένα γυμνό πλαίσιο ηπειρωτικής χώρας»

Ορισμός

Το 1978 το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της ερημοποίησης , έδωσε έναν γενικότερο ορισμό του φαινομένου αυτού, στον οποίο κυρίαρχο χαρακτηριστικό είναι η έμφαση της οικονομικής πτυχής του. «Ερημοποίηση είναι η καταστροφή του βιολογικού δυναμικού της γης, που μπορεί τελικά να οδηγεί σε συνθήκες όμοιες με εκείνες των ερήμων. Αποτελεί μια πτυχή της ευρείας υποβάθμισης των οικοσυστημάτων κάτω από την συνδυασμένη πίεση του μεταβαλλόμενου κλίματος καθώς και της υπερεκμετάλλευσης. Η πίεση αυτή έχει καταστρέψει το βιολογικό δυναμικό της παραγωγής φυτών και ζώων για χρήση πολλαπλών σκοπών σε καιρό που η αυξημένη παραγωγικότητα απαιτείται για τη στήριξη του αυξανόμενου πληθυσμού στην προσπάθεια ανάπτυξης».

Σήμερα σ' ότι αφορά τον ορισμό της ερημοποίησης, το UNEP τον διατυπώνει ως εξής: «Ερημοποίηση είναι η υποβάθμιση της γης σε ξηρές, ημίξηρες και ύφυγρες περιοχές εξαιτίας διαφόρων παραγόντων συμπεριλαμβανομένων των κλιματικών μεταβολών και των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων»

Ο πιο πάνω ορισμός φαίνεται να είναι ο πιο αποδεκτός από την επιστημονική κοινότητα. Με το όρο «γη» νοούνται τα επίγεια βιοπαραγωγικά συστήματα τα οποία διαλαμβάνουν: το έδαφος, τη βλάστηση και τις λοιπές βιολογικές, οικολογικές και υδρολογικές διεργασίες που λειτουργούν εντός του συστήματος. Με τον όρο «υποβάθμιση της γης» νοείται η μείωση και η απώλεια της βιολογικής και οικονομικής παραγωγικότητας, που προκαλείται από τις μεταβολές, συνεπεία της χρήσης της γης, ή από φυσικές διεργασίες ή από τον συνδυασμό των δυο αυτών.

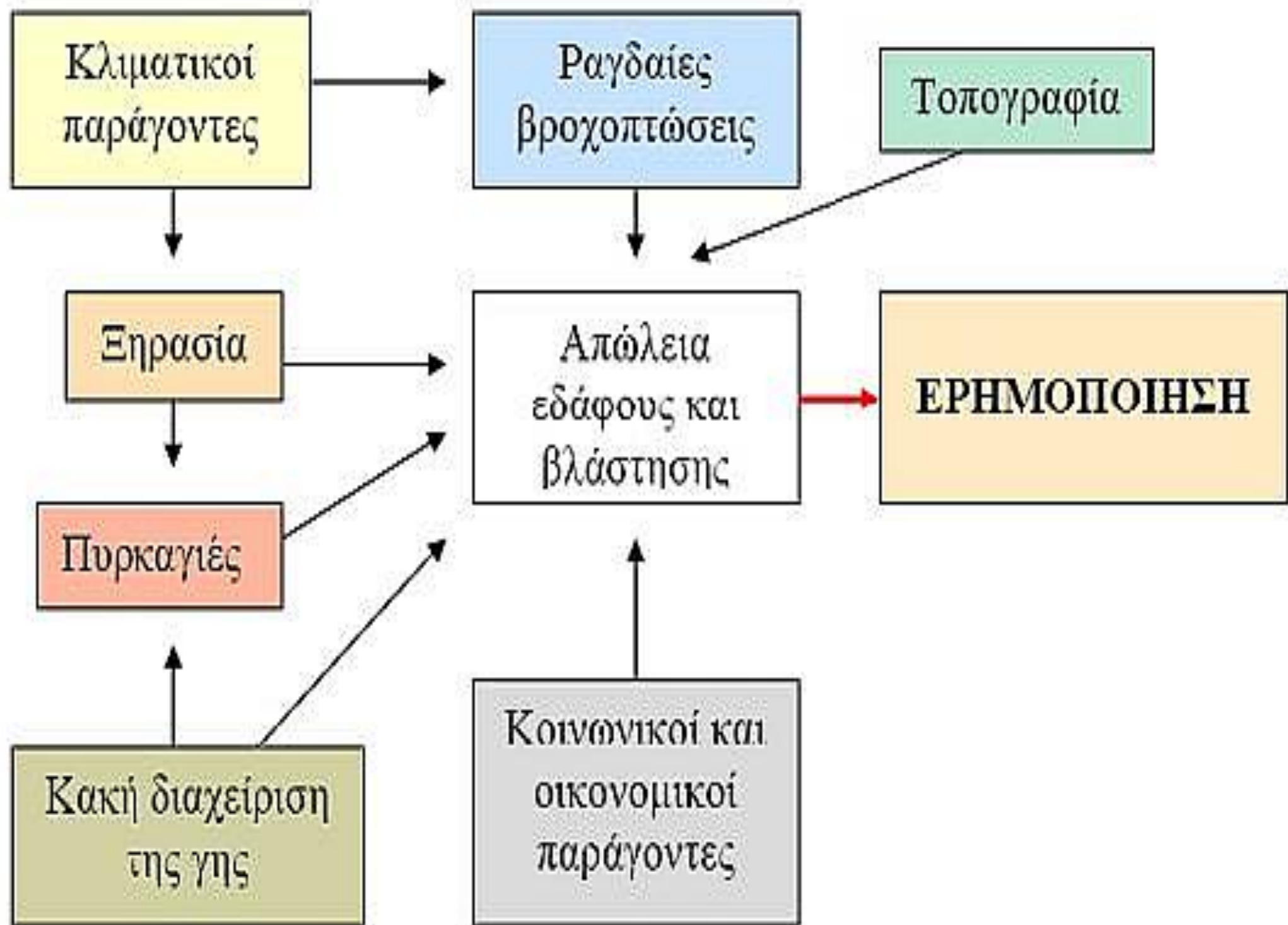
Αξίζει να σημειωθεί:

Η ερημοποίηση δεν είναι η προώθηση ή η επέκταση ερημικών περιοχών σαν αποτέλεσμα δυνάμεων που έχουν την αφετηρία τους στην έρημο. Στην πραγματικότητα είναι ένας συνδυασμός μεταβολών σε μια ξηρή κατοικημένη περιοχή, που μετατρέπεται σε ακατοίκητη έρημο, σαν αποτέλεσμα των πρακτικών χρήσης γης και είναι πιθανόν να επιταχύνεται από φυσικούς παράγοντες, όπως η ξηρασία.

Αιτίες που οδηγούν στην ερημοποίηση

- η υπερβόσκηση
- η αποψίλωση δασικών εκτάσεων
- η μη σωστή χρησιμοποίηση των κατάλληλων καλλιεργητικών μηχανημάτων
- η πτώση του υδροφόρου ορίζοντα

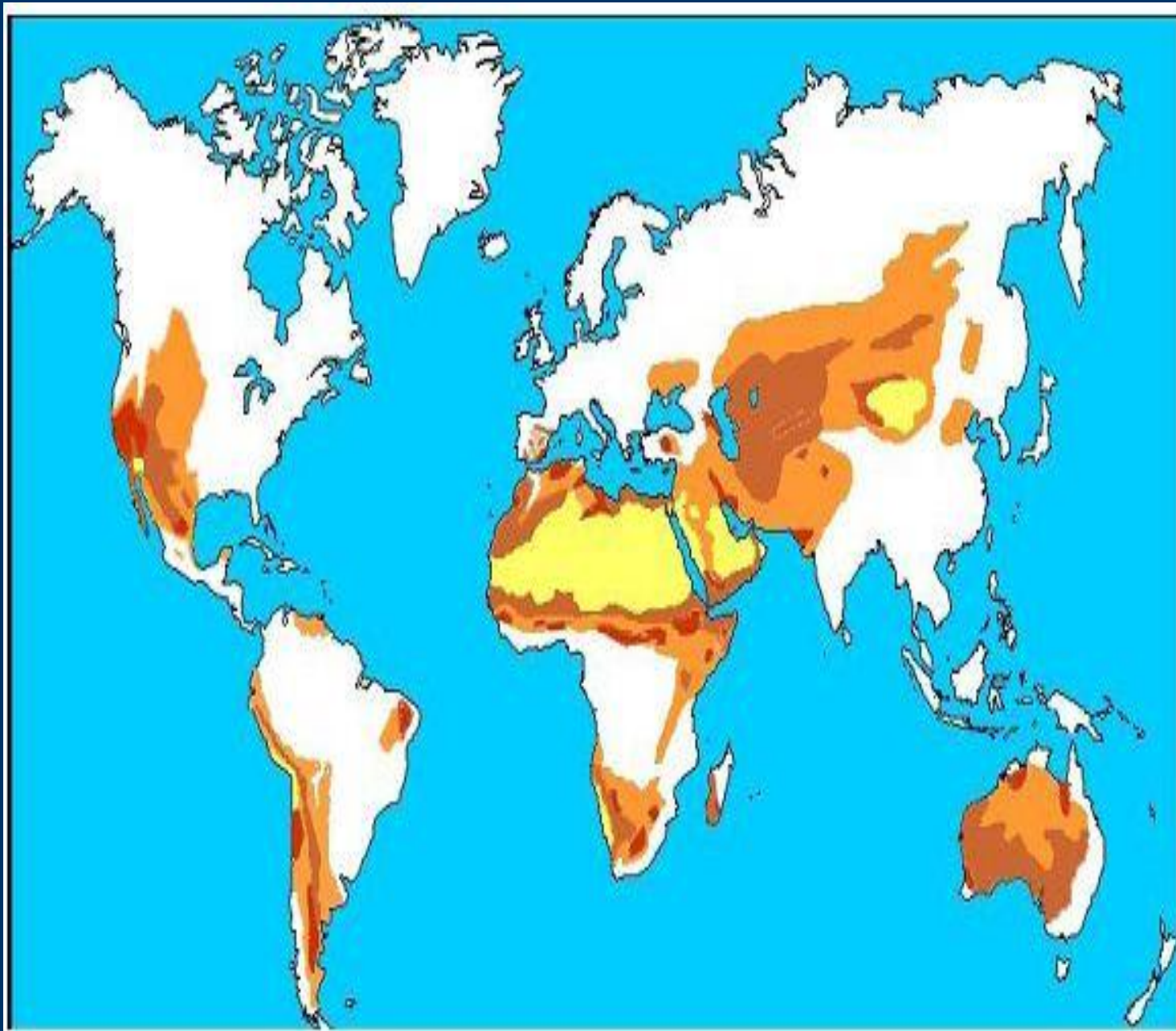
Οι επιπτώσεις της ερημοποίησης στα εδάφη

Τρεις είναι οι βασικές δυσμενείς επιπτώσεις της ερημοποίησης για τα εδάφη:

- Η διάβρωση των εδαφών
 - Η εμφανιζόμενη απώλεια της εδαφικής δομής
 - Η τελική ποιοτική υποβάθμιση των εδαφών
-
-

Υπάρχουν περί τα 7,1 εκατ. τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km^2) εδαφικών εκτάσεων που υφίστανται μικρής έντασης υποβάθμιση εξαιτίας των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, περίπου 8,6 εκατ. Km^2 μεσαίας έντασης, 15,6 εκατ. Km^2 μεγάλης έντασης και 11,9 εκατ. Km^2 πολύ μεγάλης έντασης. Κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες καταδεικνύει μία ζώνη έντασης της ερημοποίησης. Στις περιοχές υψηλού κινδύνου ζουν περί τα 1,4 δισ. άνθρωποι.

Το ανοιχτότερο χρώμα καταδεικνύει τις ερήμους, ενώ το αμέσως πιο σκούρο, τις περιοχές που είναι επιρρεπείς στην ερημοποίηση. Όσο πιο σκούρο είναι το χρώμα, τόσο πιο έντονη είναι η απειλή. Το λευκό δεν απειλείται.

Στην χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί ειδική επιστημονική επιτροπή που λειτουργεί ως Επιτροπή Κατά της Ερημοποίησης, η οποία έχει σαν κύριο μέλημά της την προώθηση όλων εκείνων των απαραίτητων δράσεων για την αποφυγή και τον περιορισμό των αιτιών που οδηγούν στην ερημοποίηση. Μάλιστα, έχει εκπονηθεί και χάρτης δυνητικού κινδύνου ερημοποίησης για την χώρα μας. Βάσει των μετρήσεων της Ελληνικής Επιτροπής για την καταπολέμηση της ερημοποίησης, 34% των περιοχών της χώρας μας θεωρείται υψηλού κινδύνου, 49% μέτριου κινδύνου και 17% χαμηλού κινδύνου.

Σας ευχαριστούμε

